

Risico's omgeving geitenhouderij

Jolanda Hoefnagel, infectieziektebestrijding
Anoek Besselink, medische milieukunde

Inhoud

- Voorstellen
- Rol GGD
- Risico op Q-koorts
- Overige risico's
- Vragen

Voorstellen

Jolanda Hoefnagel
Arts infectieziektebestrijding

Anoek Besselink
Milieugezondheidskundige

- Expertise
  - Kennis van risico op ziekten
  - Relatie tussen ziekten en chemische, fysische of biologische componenten
  - Voor veehouderijen houdt dat o.a. in: infectieziekten, stof, geur
- Beoordelen en vertalen van risico volksgezondheid
- Advies en informeren gemeenten en publiek

Infectieziekten

Zoönosen: van dier op mens

Infectieziekten

Zoönosen: van dier op mens

Q-KOORTS

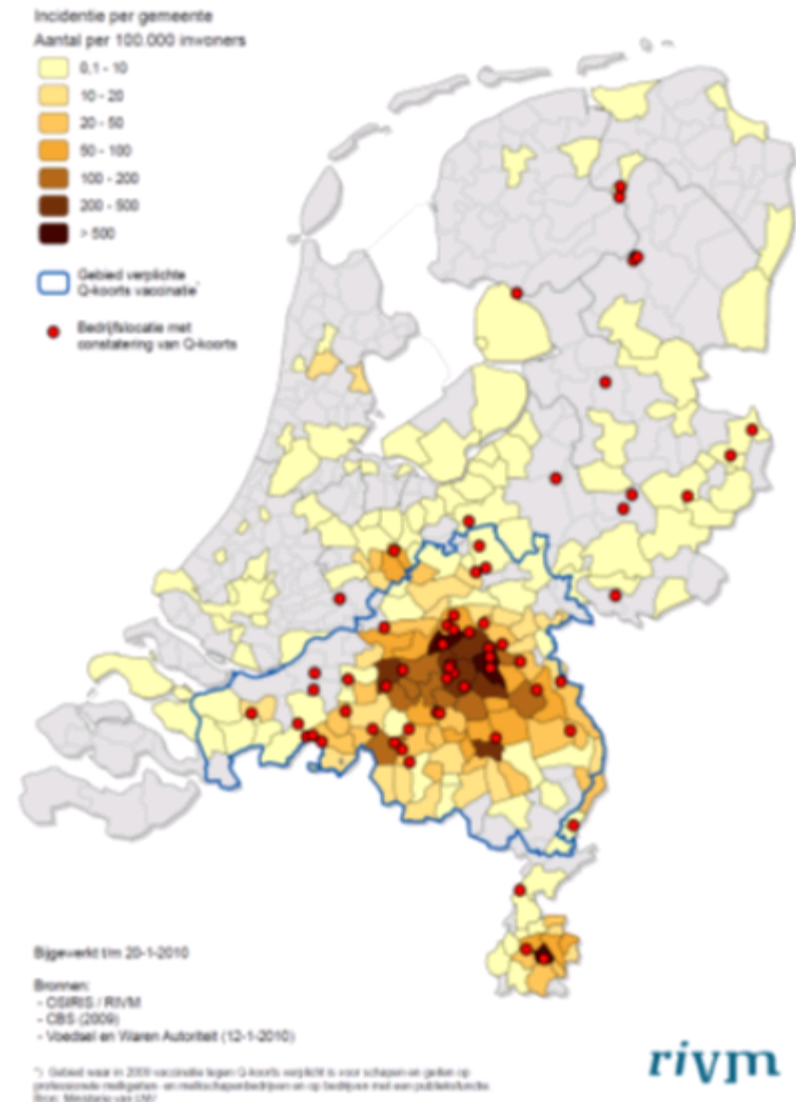
Wat is Q-koorts?

1. 60% heeft geen verschijnselen
2. 40% heeft acute Q-koorts:
  - ‘Griep’: koorts, hoofdpijn, moe
  - Longontsteking
  - Leverontsteking→ vermoeidheid! > 6 maanden = QVS

Chronische Q-koorts (2%):

- Ontstoken hartklep of aorta
- Mensen met verlaagde afweer, zwangere vrouwen

Netherlands 2009: largest outbreak of Q fever ever

Aantal Q-gevallen in NL

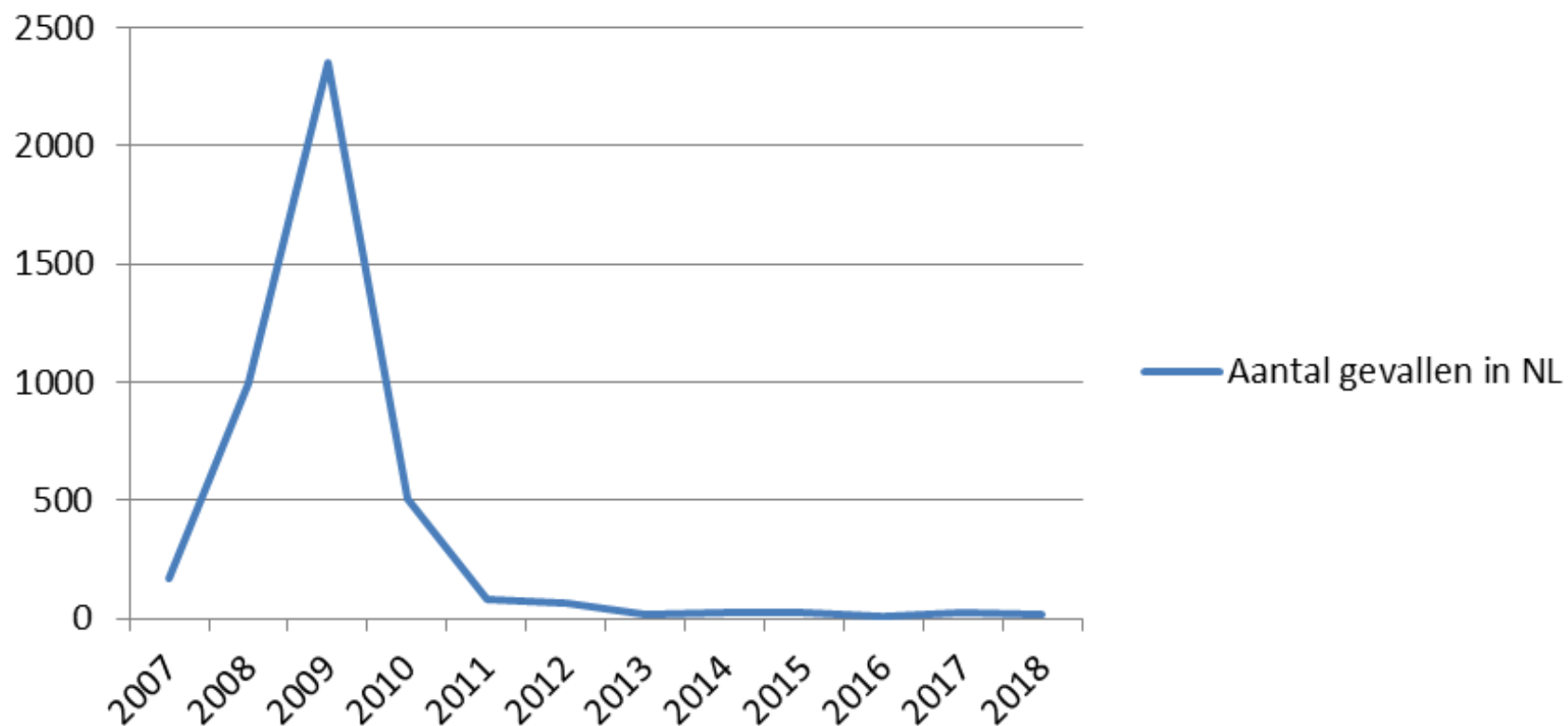
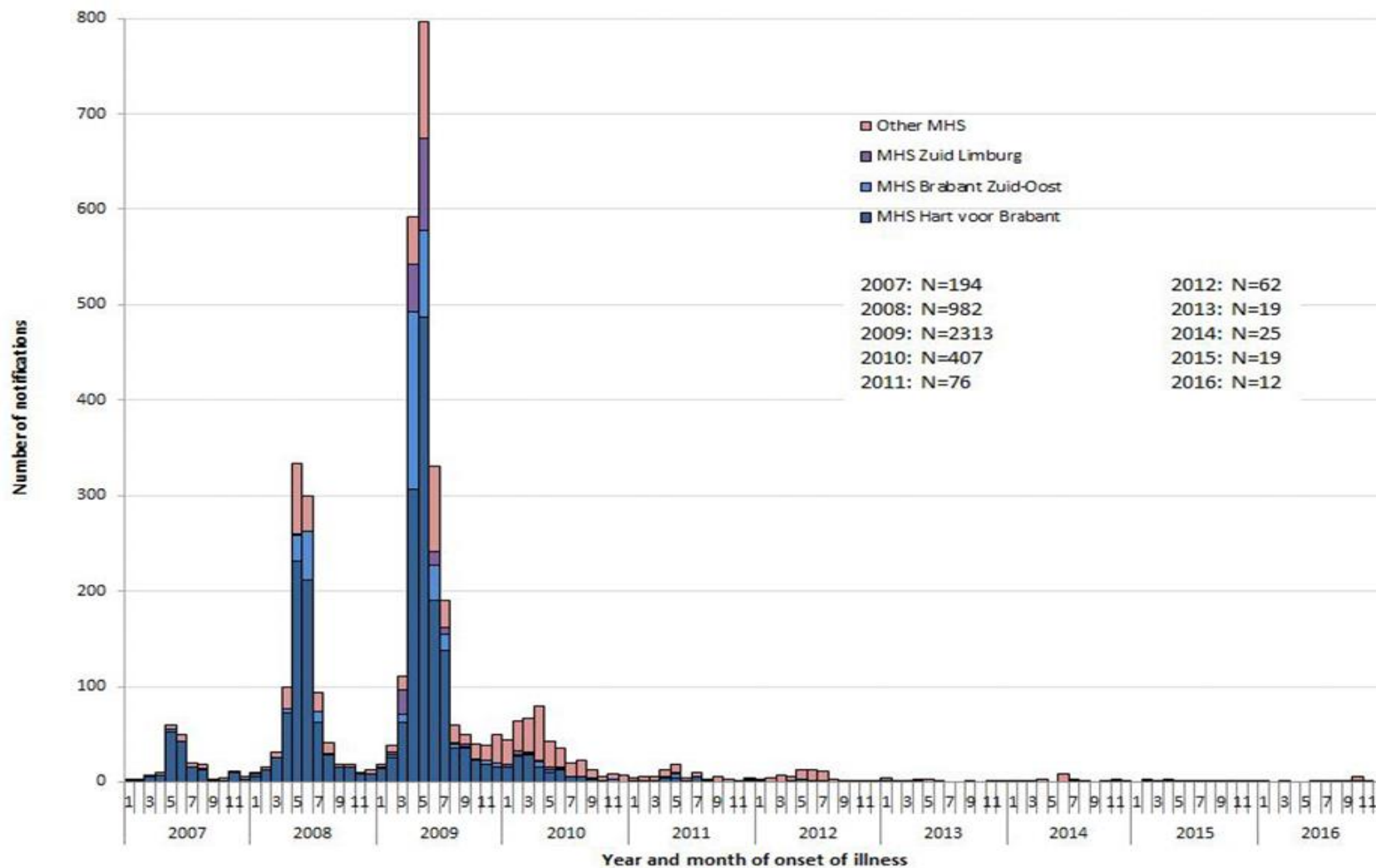

Figure 2. Acute Q fever notifications by month of illness onset, the Netherlands, 2007–2016.
(source: OSIRIS, RIVM)

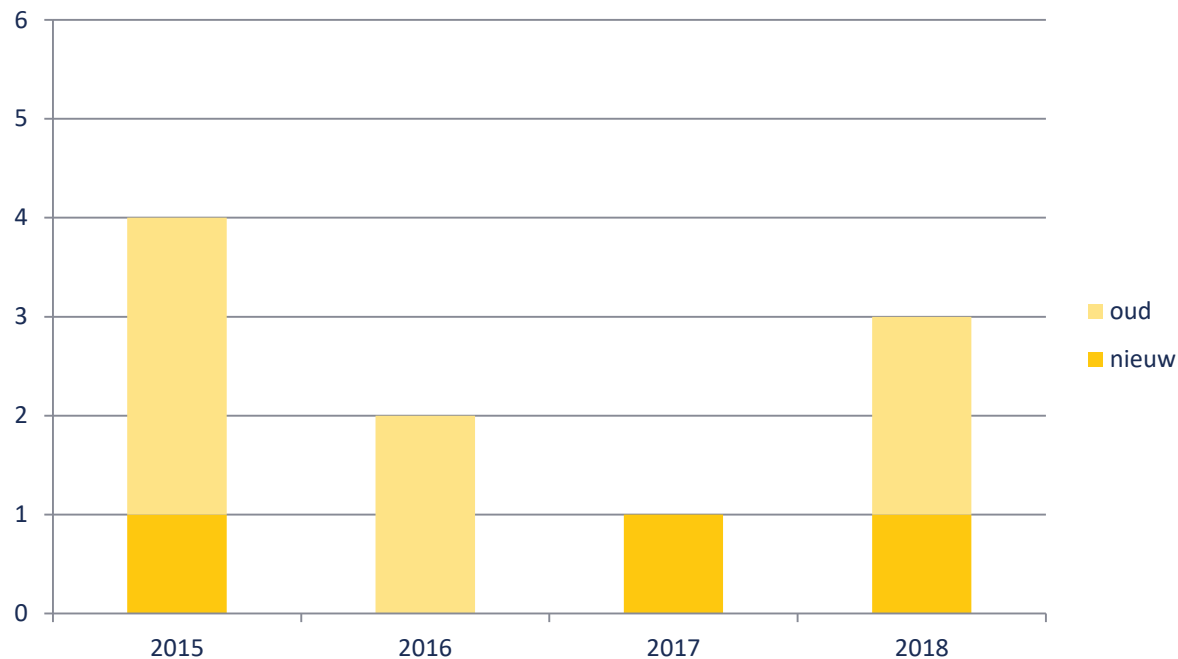
Maatregelen

- Tankmelkmonitoring sinds 2009
- Vaccinatie van de geiten

Gelderland-Zuid:

Maasdriel: 2 oude gevallen (2016, 2018), geen nieuwe gevallen.

Toekomst?

Overige risico's veehouderij

- Hinder door geur
Voornamelijk door ammoniak maar ook diereigen geur
- Luchtwegklachten door veegerelateerd stof
Inclusief (deeltjes van) micro-organismen

Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO)

- VGO 2016, 2017 en 2018
- RIVM, Universiteit Utrecht, WUR en Nivel
- Studiegebied Oost Brabant en Noord Limburg
- Negatieve en positieve effecten
- GGD baseert advies en voorlichting op VGO

Veehouderij en Gezondheid

Omwonenden III

Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen;
actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016

- Minder astma en neusallergie, meer longontstekingen, COPD patiënten vaker en ernstiger klachten, verminderde longfunctie, infecties van onderzochten ziekteverwekkers komen niet vaker voor
- Verhoogd risico op longontsteking door het wonen binnen een afstand van 2 km van een geitenhouderij
Oorzaak niet bekend!
- Advies GGD voor alle diersoorten, uit voorzorg:
Afstand 250 meter en maatregelen tegen uitstoot

Rossum en Hurwenen

- Risico op Q-koorts is nihil
- Risico longontsteking licht verhoogd
- Geur en geluidhinder mogelijk

Vragen?

